

- ۱- گزینه «۱» - الف) موضوع اصلی علم اقتصاد انتخاب است. ب) منحنی عرضه از چپ به راست صعودی و منحنی تقاضا از چپ به راست نزولی است. بین تقاضا و قیمت رابطه معکوس (غیرمستقیم) و بین عرضه و تقاضا رابطه مستقیم وجود دارد. ج) در سازمان تولید غیرمشارکتی برخی از عوامل تولید صاحب تولید هستند اما در سازمان تولید مشارکتی همه عوامل تولید صاحب تولید محسوب می‌شوند. (نوری) (بخش اول - فصل اول، دوم و سوم - مسئله اقتصادی، بررسی اقتصادی مصرف‌کنندگان و بررسی رفتار اقتصادی تولیدکنندگان، سازمان تولید - صفحه ۱۱، ۲۷، ۳۲ و ۳۴)
- ۲- گزینه «۲» - الف) مبالغی را که تولیدکنندگان برای تولید مصرف می‌کنند را هزینه‌های مستقیم می‌گویند. ب) از متخصصان به عنوان سرمایه انسانی یاد می‌شود. (نوری) (بخش اول - فصل دوم - هزینه تولید، عوامل تولید، عوامل انسانی - صفحه ۲۶ و ۲۸)
- ۳- گزینه «۳» - الف) انسان برای بهره‌برداری از منابع طبیعی علاوه بر کار به سرمایه نیز نیازمند است. ب) تمامی آن‌چه اسلام در قالب تأکید بر اخلاق و احکام اقتصادی ارائه کرده، چراغ راه و تکمیل‌کننده فرایندی است که عقلانیت اقتصادی برای رسیدن به اهداف خود بدان‌ها نیازمند است. ج) مواجهه تقاضاکننده و عرضه‌کننده، «بازار» را شکل می‌دهد (به مکان خاصی بازار نمی‌گویند). (نوری) (بخش اول - فصل اول، دوم و سوم - عوامل تولید، سرمایه، اقتصاد و آموزه‌های اسلامی، تعادل و قیمت تعادلی - صفحه ۱۷، ۲۶ و ۳۴)
- ۴- گزینه «۴» - الف) شرکت توانیر به دلیل طبیعی، انحصارگر در فروش کالای خود به شمار می‌رود. ب) هرگاه در بازار، قیمت در سطح قیمت تعادلی نباشد، عواملی آن را به سمت قیمت تعادلی می‌کشانند؛ مشروط بر این‌که عوامل بیرونی مثل قیمت‌گذاری دولت مانع این تعدیل نشود. (نوری) (بخش اول - فصل سوم - انواع بازار، تعادل و قیمت تعادلی - صفحه ۳۷ و ۳۸)
- ۵- گزینه «۱» - الف) در بازار رقابتی هیچ یک از طرفین به تنهایی در شکل‌گیری قیمت تأثیرگذار و یا به عبارت دیگر قیمت‌گذار نیستند. ب) علت حرام بودن ربا در اسلام این است که صاحب سرمایه از سرمایه مالی نمی‌تواند مانند سرمایه فیزیکی اجاره بگیرد. ج) برخی کالاها، خودشان مصرف نمی‌شوند بلکه در طول زمان، خدمات آن‌ها مورد مصرف قرار می‌گیرد؛ مثل اتومبیل و یخچال؛ به این کالاها، در اقتصاد «کالای بادوام» می‌گویند. (نوری) (بخش اول - فصل اول، دوم و سوم - انواع بازار، سازمان تولید، چند مفهوم اولیه - صفحه ۲۰، ۲۸ و ۳۸)
- ۶- گزینه «۱» - الف) انگیزه فردی تولیدکنندگان تأمین منافع شخصی و کسب درآمد است. ب) تولید و فراهم آوردن محصولات مورد نیاز با استفاده از منابع طبیعی، نیازمند کار و تلاش انسان است. ج) عقل انسان به تنهایی نمی‌تواند راه موفقیت را به انسان نشان دهد. (نوری) (بخش اول - فصل اول و دوم - انگیزه تولیدکنندگان، عوامل تولید، عوامل انسانی، اقتصاد و آموزه‌های اسلامی - صفحه ۱۷، ۲۵ و ۲۶)
- ۷- گزینه «۴» - الف) اگر قیمت از سطح تعادلی بالاتر باشد در بازار آن کالا، مازاد عرضه وجود دارد زیرا گروهی از تولیدکنندگان برای محصولات خود خریدار پیدا نمی‌کنند. ب) انحصارگر غیرقانونی با افزایش قیمت کالای خود، به مشتریان ضرر می‌زند. ج) تفاوت درآمد و هزینه را سود می‌گویند. (نوری) (بخش اول - فصل دوم و سوم - تعادل و قیمت تعادلی، انواع بازار، درآمد و سود - صفحه ۲۹، ۳۷ و ۳۸)
- ۸- گزینه «۳» - الف) فردی که برای ارتقای سطح زندگی خانواده یا هم‌نوعانش می‌کوشد، همانند کسی که در راه خدا جهاد می‌کند، شایسته تقدیر است. ب) این مثال مربوط به حیا است چرا که مقدمه تمام تولیدات انسان حیا است. ج) انحصار طبیعی و قانونی مشروط به مواظبت و مقررات‌گذاری صحیح دولت می‌تواند برای مصرف‌کننده سودمند باشد. (نوری) (بخش اول - فصل اول، دوم و سوم - اقتصاد و آموزه‌های اسلام، تولیدکنندگان، انواع بازار - صفحه ۱۷ و ۲۴)
- ۹- گزینه «۴» - الف) محصول این کارخانه دارای شیب بیشتر و کسش قیمتی پایین است. بنابراین با افزایش قیمت، عرضه تغییر چندانی نمی‌کند. ب) برای خریدهای دولتی و کارهای دولتی از بازار مناقصه استفاده می‌شود. ج) عامل هماهنگ‌کننده بین رفتار اقتصادی تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان قیمت کالا است. (نوری) (بخش اول - فصل سوم - باورقی، انواع بازار، تعادل و قیمت تعادلی - صفحه ۳۳، ۳۵ و ۳۸)
- ۱۰- گزینه «۲» - الف) نتیجه تلاش فکری برای پیدا کردن بهترین روش برای استفاده از منابع و امکانات، پیدایش اندیشه اقتصادی بوده است. ب) ضرر زمانی ایجاد می‌شود که هزینه‌ها بیشتر از درآمد باشد. ج) صحیح است. (نوری) (بخش اول - فصل اول و دوم - علم اقتصاد درباره چه موضوعاتی بحث می‌کند؟، درآمد و سود، هزینه فرصت - صفحه ۱۲، ۱۴ و ۲۹)
- ۱۱- گزینه «۳» - نمودار گزینه «۱»، نمودار عرضه است و در صورت سؤال نمودار تقاضا را می‌خواهد. در گزینه «۳» قیمت به هر میزانی که افزایش یا کاهش یابد تقاضا مقدار ثابتی است و تغییر نمی‌کند. در گزینه «۴» تقاضا و قیمت متغیر است و ثابت نیست. (نوری) (بخش اول - فصل سوم - بررسی رفتار تقاضاکنندگان، بررسی رفتار عرضه‌کنندگان - صفحه ۳۲ و ۳۴)

$$\text{درآمد} = ۵۶۰ \times ۴,۰۰۰,۰۰۰ = ۲,۲۴۰,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{حقوق کارگران} = ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ \times ۸ \times ۱۲ = ۱,۴۴۰,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{قیمت استهلاک} = ۱,۴۴۰,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۱}{۵} = ۲۸۸,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{اجاره} = ۸۰,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ = ۹۶۰,۰۰۰,۰۰۰$$

$$۲,۸۴۸,۰۰۰,۰۰۰ = ۱,۴۴۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۲۸۸,۰۰۰,۰۰۰ + ۹۶۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۱۱۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۵۰,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{سود ویژه} = ۲,۸۴۸,۰۰۰,۰۰۰ - ۲,۲۴۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۶۰۸,۰۰۰,۰۰۰$$

از آن جا که مقدار هزینه‌ها بیش از درآمد تولیدکننده است، پس تولیدکننده متحمل زیان شده است.

(نوری) (بخش اول - فصل دوم - درآمد و سود - صفحه ۲۹)

۱۳- گزینه «۴» - برای محاسبه درآمد باید به تعداد فروخته شده‌ها توجه کرد نه به کل تولیدات.

(الف)

$$\text{تعداد فروخته شده} = ۵۳۰ \div ۵ = ۱۰۶$$

$$\text{درآمد} = ۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۰۶ = ۲۱,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{حقوق سالانه کارگران} = ۱۲ \times ۵۶ \times ۱,۵۰۰,۰۰۰ = ۱,۰۰۸,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{هزینه مستقیم} = ۹۲۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۶۴۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۱,۰۰۸,۰۰۰,۰۰۰ = ۲,۵۶۸,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{سود حسابداری} = ۲۱,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۲,۵۶۸,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۸,۶۳۲,۰۰۰,۰۰۰$$

(ب) در مبحث هزینه فرصت صاحب ثروت و دارایی اگر چند انتخاب داشته باشد آن انتخابی که درآمد بیشتری داشته باشد هزینه فرصت محسوب می‌شود و در این جا اجاره کارخانه که درآمد بیشتری دارد هزینه فرصت محسوب می‌شود. (نوری) (بخش اول - فصل دوم - درآمد و سود - صفحه ۲۹)

۱۴- گزینه «۳» - الف) در این جا باید مقدار تقاضا را در نظر بگیریم:

$$\text{درآمد} = ۲,۵۰۰ \times ۲۰۰ = ۵۰۰,۰۰۰$$

(ب) در قیمت تعادلی مازاد و کمبود عرضه وجود ندارد. (نوری) (بخش اول - فصل سوم - تعادل و قیمت تعادلی - صفحه ۳۶)

۱۵- گزینه «۳» - الف) در قیمت ۸۰ هزار تومان باید مقدار تقاضا را در نظر بگیریم یعنی:

$$\text{درآمد} = ۸۰,۰۰۰ \times ۳۰ = ۲,۴۰۰,۰۰۰$$

در قسمت «ب» باید به مقدار عرضه توجه کنیم یعنی:

$$۱۰,۰۰۰ \times ۲۰ = ۲۰۰,۰۰۰ \text{ مقدار پرداختی}$$

در قسمت «ج» باید اختلاف مقدار تقاضا و مقدار عرضه را محاسبه کنیم. یعنی:

$$\text{واحد} = ۶۰ - ۲۰ = ۴۰ \text{ میزان مازاد}$$

(نوری) (بخش اول - فصل سوم - تعادل و قیمت تعادلی - صفحه ۳۵)